RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL
4002

GIÁ TIỀN MƯỜI HAI THÁNG SỐ SAU 2515 — GIÁ TIỀN NĂM 6 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

申北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Tarifs des abonnements et annonces

Toutes les lettres, fonds et la rédaction doivent être adressés au directeur 61 Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LUC
Administrateur délégué : NGUYỄN V-LUẬT

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Tarif des insertions et conditions spéciales pour les annonces judiciaires et légales
On traite à forfait pour les contrats importants

Vì có gì mà người mình ít dùng được thuốc Tây và thuốc Tây ít có công-hiệu với người mình?

Như trên kia đã kể, người mình không phải không dã cần đến thuốc Tây mà thuốc Tây không phải không rất ích cho người mình. Giá thử mà cái trình độ sinh-hoạt của người mình và cái trí khôn hiểu biết của người mình ai cũng đã đều được xấp-xỉ như người Tây, tiệm một phát thuốc có thể bỏ ra được mười lăm hai chục đồng, chứa một cái bệnh có thể trả nổi được năm ba trăm đồng, xem cái sức người khỏe yếu, hỏi cái chứng đau loàng-xoàng cũng có thể vất đi lẫn năm đồng lẫn mười đồng như không mà không tiếc, tiêm thuốc hàng tháng, uống thuốc hàng năm cũng có thể tiêu thường tháng một vài trăm đồng, năm một vài ngàn đồng như chơi mà không ngại; có dư tiền dư bạc như thế để trả đơn hàng các nhà bào-chế, nộp lệ-phí các quan thầy thuốc, mà lại đủ cái trí-khôn hiểu biết, đối với thầy thuốc Tây ngôn-ngữ thông-đồng được, tinh-tình am thuộc được, đi lại dễ-dàng được, bệnh-tình bệnh-chứng mình kể rõ được cho thầy thuốc thật kỹ-càng mà thầy thuốc xét rõ cho mình được thật cẩn-thận, thì thuốc Tây dù chữa cho người mình tất cũng có công hiệu thần tốc lắm, mà người mình dù cứ dùng thuốc Tây cũng không còn phải ngần-ngại phải nghi hoặc nỗi gì, sao thuốc Tây lại ít có công hiệu với người mình, mà người mình lại còn ít dùng thuốc Tây như thế.

Song khốn thay! Người mình còn là một dân nghèo quá! Nghèo đến có khi áo còn chẳng có mà mặc, cơm còn chẳng có mà ăn, còn nói gì đến thuốc mà hưởng chi lại là thuốc đắt đến vô chừng nữa. Thuốc Tây kể đối với người mình cũng coi là đắt đến vô chừng thật: mới được ông thầy tới nhà trong mấy phút, mỗi lần it nhất cũng đã phải đến bốn năm đồng ấy là chưa kể ở xa thì tiền ô-tô tiền công đi còn chưa biết tốn đến đâu nữa, mà chữa một cái bệnh hỗ dễ đã một lần vỉ-dịt như thế mà xong, thầy xem bệnh rồi thầy tiêm thuốc, thụt thuốc hoặc chữa trị gì cho, còn phải trả cái công tiêm, công thụt, công chữa trị ấy là bao nhiêu không biết thế nào tính thuốc được, không nói cái tiền thuốc phải mua ở các nhà bào-chế không mấy thứ không hàng năm hàng mười đồng dị-thường, có cái một lọ thuốc uống, một liều thuốc tiêm gần bằng mà dễ thường quá cái tư-sản của một nhà nghèo ta; lại còn những bệnh phải cưa phải cắt, phải mổ, phải chữa chực canh giữ thường thường, thì cái lệ-phí phải nộp cho các quan thầy thuốc, các đơn hàng phải trả cho các nhà bào-chế tưởng nhà trung-gia mình cũng vị tất mấy nhà có được cái sản nghiệp tương-đương như thế. Người mình phần nhiều đau cũng khó có tiền uống thuốc, có cực chẳng đã lắm mà phải uống thuốc, thì gọi là nhờ nhóm cái thuốc nam thuốc bắc, kiếm một vài xu mua được giảm mười hoàn, một liều thuốc tán, khá giả nữa thì có một vài đồng bạc lấy được năm ba thang thuốc, ông thầy bay với dở không biết chỉ miễn là có đau có thuốc thì thôi, nghĩ dùng thuốc nam thuốc bắc trong suốt một năm trời chưa đến tốn bằng dùng thuốc tây trong một giây một lúc, thì lấy đâu dùng thuốc tây được mà chẳng cứ thuốc nam thuốc bắc kéo cọt cho qua lần. Vả lại tiếng tây không hiểu, có người cả đời không từng được giáp mặt ông Tây, nhất đán phải dùng thuốc tây, thì đối với ông thầy thuốc tây, khỏi sao sự bãi, ngượng nghịu, ngập ngừng, có bệnh tình bệnh chứng cũng chẳng sao kể được kỹ càng, mà có kể thì chắc đâu đã thông ngôn lại dùng cho, chắc đâu cái nỗi đau khổ của mình quan thầy ngài đã lọt vào tai nghe, để vào bụng nghĩ; một sự tình ý cách mạc, đến với nhau phải sợ hãi, phải ngượng nhịu, phải ngập ngừng không tỏ rõ được ngôn-ngữ, đạo đạt được u-ẩn với nhau như thế, lại càng khiến cho người mình thấy thầy thuốc Tây mà dảo sẳng, nói thuốc Tây mà rùng mình. Ấy người mình sở dĩ còn ít dùng thuốc Tây là vì cớ thế.

Người mình ít dám dùng thuốc Tây, mà giá có dùng thuốc Tây thì cũng lại thấy it có công hiệu thật. Vì người mình gọi là cái người biết dùng thuốc Tây, đủ sức dùng thuốc Tây như trên kia đã kể thì phần it quá, còn nói cái trường sở dùng thuốc Tây lớn nhất, có nhiều người mình đến xem bệnh xin thuốc nhất, chỉ có nhà thương là một nơi cơ quan y-tế của nhà nước lập ra hầu khắp cả toàn-quốc ngoài Bắc trong Nam, trong nhà thương nào thì cũng có đủ thầy, đủ thuốc, đủ người khán-hộ, đủ dụng cụ xem bệnh làm thuốc hẳn hoi, công-quỉ nhà-nước chi vào việc y-tế hàng năm kể có một số tiền rất lớn; nhưng có một điều hiển hiện ai cũng biết, ai cũng nói, ai cũng phàn nàn là cũng thầy, cũng thuốc, cũng người khán-hộ thế, cũng dụng cụ xem bệnh làm thuốc thế, mà ở một cái bệnh-viện tư lập hay chữa với một ông thầy thuốc phải tốn nhiều tiền nhiều bạc với ở một nhà thương làm phúc hay chữa với quan thầy thuốc nhà-nước thì quả có khác nhau xa: việc thuốc thang chữa trị thế nào thì ta không dám biết, hãy cứ xét ngay về cách khán-hộ, cách xem bệnh làm thuốc thì không có thể cãi được là không cẩu thả so-lược nhiều. Ta tưởng một người bệnh đã đến rũ giường liệt chiếu, thập tử nhất sinh, nằm vó võ một mình, người nhà không ai được chẩu-chực đỡ dần, con thêm con khát hay lúc giờ chứng nọ tật kia, van-vỉ được với các quan ông bạn cho một cốc nước hay một tí thuốc hay giúp được một chút việc cần dùng gì thì mất biết bao nhiêu thì giờ để van lạy cầu khẩn thâu đêm suốt sáng mong đỏ con mắt được gặp quan thầy đến, thì trong mấy phút đi đạo khắp sau một lượt, bảo chưa kịp nghe, hỏi chưa kịp nói đã hết mất thì giờ vàng ngọc mà không sao kéo lại được một cái nhìn nhân-đức từ bi. Cách khán-hộ như thế cách xem bệnh chữa thuốc cẩu-thả so lược như thế, thì thầy nào thuốc nào cho có công-hiệu đến người bệnh được; mà chính cái cách khán-hộ cùng cái cách xem bệnh chữa thuốc ở trong các nhà thương ta, cứ theo những lời truyền thuyết của phần nhiều người bệnh đồn đi thì không phải là không có phần nào như thế; dù không đến nỗi thế thì cũng quyết không được cẩn thận kỹ lưỡng chăm-chỉ như ở các bệnh-viện tư lập về chữa với các thầy thuốc nước khách chiêu hàng; không trách rằng thuốc Tây đối với người mình vẫn chưa lấy gì làm công-hiệu cho lắm.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 3 và 4 Août 1925

Việc Mông-cổ và Tây-bá-lợi á

Chánh-phủ Moscou xét ra cần việc thí-nghiệm cho tàu bay trên các sông ở Mông-cổ, và ở Tây-bá-lợi-á, thì có thể đặt đường tàu chạy trong hai xứ ấy được.

Mấy bài diễn-văn của ông Painlevé

Tại Notre dame de Lorette, trong khi làm lễ khánh thành cột đèn tại nơi hội-tuyết, là nơi có chôn 100,000 hồ hài cốt, quan Painlevé đọc diễn-văn có nói: Ta phải cố gắng làm sao cho trong cuộc giao-tế của ta đối với nhau bao giờ cũng có cái công-lý. Ấy có thế Âu-châu mới được hưởng hạnh-phúc. Công-lý không tất hẳn xung-đột với cái cường-quyền, và dụng cụ xem bệnh làm thuốc hẳn hoi, công-quỉ nhà-nước chi vào việc y-tế hàng năm kể có một số tiền rất lớn; nhưng có một điều hiển hiện ai cũng biết, ai cũng nói, ai cũng phàn nàn là cũng thầy, cũng thuốc, cũng người khán-hộ thế, cũng dụng cụ xem bệnh làm thuốc thế, mà ở một cái bệnh-viện tư lập hay chữa với một ông thầy thuốc phải tốn nhiều tiền nhiều bạc với ở một nhà thương làm phúc hay chữa với quan thầy thuốc nhà-nước thì quả có khác nhau xa: việc thuốc thang chữa trị thế nào thì ta không dám biết, hãy cứ xét ngay về cách khán-hộ, cách xem bệnh làm thuốc thì không có thể cãi được là không cẩu thả so-lược nhiều. Ta tưởng một người bệnh đã đến rũ giường liệt chiếu, thập tử nhất sinh, nằm vó võ một mình, người nhà không ai được chẩu-chực đỡ dần, con thêm con khát hay lúc giờ chứng nọ tật kia, van-vỉ được với các quan ông bạn cho một cốc nước hay một tí thuốc hay giúp được một chút việc cần dùng gì thì mất biết bao nhiêu thì giờ để van lạy cầu khẩn thâu đêm suốt sáng mong đỏ con mắt được gặp quan thầy đến, thì trong mấy phút đi đạo khắp sau một lượt, bảo chưa kịp nghe, hỏi chưa kịp nói đã hết mất thì giờ vàng ngọc mà không sao kéo lại được một cái nhìn nhân-đức từ bi. Cách khán-hộ như thế cách xem bệnh chữa thuốc cẩu-thả so lược như thế, thì thầy nào thuốc nào cho có công-hiệu đến người bệnh được; mà chính cái cách khán-hộ cùng cái cách xem bệnh chữa thuốc ở trong các nhà thương ta, cứ theo những lời truyền thuyết của phần nhiều người bệnh đồn đi thì không phải là không có phần nào như thế; dù không đến nỗi thế thì cũng quyết không được cẩn thận kỹ lưỡng chăm-chỉ như ở các bệnh-viện tư lập về chữa với các thầy thuốc nước khách chiêu hàng; không trách rằng thuốc Tây đối với người mình vẫn chưa lấy gì làm công-hiệu cho lắm.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 3 và 4 Août 1925

Việc Mông-cổ và Tây-bá-lợi á

Chánh-phủ Moscou xét ra cần việc thí-nghiệm cho tàu bay trên các sông ở Mông-cổ, và ở Tây-bá-lợi-á, thì có thể đặt đường tàu chạy trong hai xứ ấy được.

Mấy bài diễn-văn của ông Painlevé

Tại Notre dame de Lorette, trong khi làm lễ khánh thành cột đèn tại nơi hội-tuyết, là nơi có chôn 100,000 hồ hài cốt, quan Painlevé đọc diễn-văn có nói: Ta phải cố gắng làm sao cho trong cuộc giao-tế của ta đối với nhau bao giờ cũng có cái công-lý. Ấy có thế Âu-châu mới được hưởng hạnh-phúc. Công-lý không tất hẳn xung-đột với cái cường-quyền, và sự quảng-đại không tất hẳn là xung đột với sự viễn-thiết. Cái ánh sáng của cột đèn này, chẳng những là giúp-giỏi biết bao mối kỷ niệm thiêng liêng liên-hệ bao thi-thể của những bậc trung-nghĩa vì sự chết mà gắn bó với nhau, nhưng cái ánh sáng ấy lại nói rõ cho thiên-hạ trông thấy những biểu hiện cộng tương thân tương ái của loài người trong quãng đường tối tăm sau này.

Quan Painlevé đọc diễn-văn ở Anizy-le-château thì nói giữa trang vẫn đồng vang và giá quốc-trái lại tăng lên. Về các cái khoản đồng-minh ngài nói đó là một vấn-đề điều đình rất khó. Về chiến sự ở Maroc, chỉ có mấy người lính lẫn là cổ võ những điều áo-hại mà thôi, song việc những người ấy làm rồng chẳng có hy-vọng gì. Chỉ đến đầu tháng Octobre này, là về ở Phi-châu xong, không phải lo nghĩ gì nữa.

Một bài diễn-văn của ông Doumergue

Trong khi quan Doumergue tiếp quan khách ở phòng thương-mại, ngài có nói những gánh vác nặng nề về việc chiến-tranh không phải do nước Pháp làm ra, vậy các số tiền của nước Pháp chịu nợ, nước Pháp phải giả theo một thể-cách riêng, thích đương với tình cảnh của mình, mà vì thế làm sao phải có thể cách riêng ấy, tất các nước chủ-nợ không phải là không biết.

Nước Anh với nước Pháp

Báo *Temps* nói chánh phủ Anh đã tuyên bố rằng tin đồn việc điều-đình Anh Pháp đã đình hoãn là một tin đồn sai. Không phải là việc điều-đình không thành công, nhưng lý thực một vài khoản điều-đình đã xong.

Thợ mỏ trong miền sông Sarre

Thợ mỏ trong miền sông Sarre đã ưng-thuận các khoản của quan tổng-trưởng bộ công-thương. Có lẽ ngày hôm nay thợ sẽ làm việc.

Nước Bảo với Đảng cộng sản

Tòa án bình-thẩm đã kết án xử tử mười người học động có chân trong một hội cộng-sản.

(Indopacifique)

Chiến-sự ở Maroc

Ở tây bắc Ouezzan một đội quân luân chuyển, có nhiều tàn bộ, đi tuần đến Ozjen, quân của tên Djebellos ngăn trở, thì đạo-quân ấy đánh đuổi, cho địch quân phải lui.

Một đội quân khác cho lương-thực cho một đồn ở miền Dar caid Moder cũng gặp địch-quân, thì cũng đánh cho địch quân phải lui và lên đại rất nhiều.

Một cuộc hội nghị về thế giới ngữ

Cuộc hội-nghị thứ 17 về thế-giới ngữ đã khai nghị: 31 xứ có đại-biểu đến dự nghị.

Đảng cộng-sản tại nước Đức

Các ông nghị-viên về đảng cộng-sản có đệ trình nghị-viện một là đơn kiện về việc trục xuất hai ông nghị-viên về đảng cộng-sản.

Nhân dịp ngày kỷ-niệm việc khai chiến, đảng cộng-sản có tổ ức một cuộc biểu tình. Sở cảnh sát có bắt nhiều người và tịch biên các giấy yết thị.

(Havas)

Tự do diễn đàn

Một cách làm cho các trường tổng, trường làng nhiều học-trò

Các ông giáo-sư mới được bổ đi dạy các Sơ-đẳng học-đường các tổng, các làng ngày nay, trừ những học-đường nào thiết lập đã được giảm bớt năm, cách học và cách dạy đã có nền nếp thì không kể, còn thì phần nhiều ông chỉ lo nhất về sự ít học-trò, mà điều ấy cũng nên lo thật. Ta đi chơi về các tổng các làng thường thấy trẻ con tụm năm tụm ba, lũ lượt chơi đùa lên tổng ở nơi gần đình, quán chợ; có nhiều đứa vào trạc lên bảy, lên tám tuổi, đáng đó cần phải cho đi học, thế mà vào trong lớp nhà trường chỉ lơ thơ giảm bảy đứa, hoặc mười người làm đứa là cùng. Thế thì nghĩ nói dân nhà quê ta hay thích cái lợi trước mắt trẻ con lên bảy, lên tám tuổi đã có việc làm: ẵm em, trông nhà, chăn trâu, cắt cỏ vân vân. Thiết tưởng câu nói ấy cũng khi quá, trẻ nhà nghèo kể ở không có bữa mà ăn thì đã đành, còn những nhà kiếm được bát cơm ăn, ai lại chẳng muốn cho con cháu mình được mở mặt bằng người; chỉ vì sự học ngày nay đang gặp thời đại đổi cũ ra mới, mà học chưa được trở ý thấy những điều tiến bộ về đường giáo dục ra làm sao, cho nên họ còn trả trừ quan vọng mà chưa biết với cho con đi học.

Vậy các ông giáo sư ở những nơi ấy nghĩ sao? Cắc các ngài có phần lo. Lo là lo thay cho lũ đầu xanh tuổi trẻ kia bỏ qua mất cái thời giờ vàng ngọc ấy đi, thì cái cơ mai hậu của nước nhà còn trông cậy vào đâu được.

Thay vậy mà ta cũng không cần phải lo cho lắm, trường ta giảm bảy đứa hặc mười đứa trẻ ngồi học, thì ta cứ vui lòng mà làm cho trọn cái nghĩa vụ cao-thượng của ta, là cái nghĩa vụ phải ra công cố sức, cầm cương nảy mực, để dèn tập cho sự học của lũ trẻ ấy mỗi ngày một mở mang dần dần, khiến cho các nhà có con em cho đi học được trông thấy những sự ích lợi của con mình, như là khi chưa cắp sách đi học thì ăn chẳng nên đọi, nói chẳng nên lời, là-đà dát-dát, mà khi đã đi học thì biết gọi dạ bảo vâng, nói đâu ra đấy, có phần nhanh nhẹn. Nhà nào có con em chưa cho đi học cũng trông thấy lũ trẻ này được nhờ cái ơn giáo dục của mình mà trở nên thành một đoàn thiếu nhân-cách thì ai lại không muốn cho con được nhờ cái ơn giáo-dục ấy.

Một điều cốt yếu nữa là các ông giáo gặp phải những tổng, làng ít học trò thì lại phải tận tâm tận lực nhiều hơn. Các ông thừa nhận rằng: ta làm giáo-sư ở những nơi mà các nhà có con em chưa biết mấy chữ nọ học thì cái trách-nhiệm lại càng nặng nề lắm nữa. Ta phải làm thế nào để cho cái tia ánh sáng trong sự giáo dục của ta thấu được đến những nơi hang cùng ngõ hẻm. Lúc nào ta cũng nên cố gắng mà nghĩ thấm trong bụng rằng: các nhà có con em trong tổng, trong làng này dẫu họ chưa biết mến chuộng lắm-học, nhưng tai mắt họ cũng vẫn lác nào cũng hình như đợi nom cái kết quả về nghề của ta. Bây giờ ta về đây nhận lấy cái trách-nhiệm khai-trí cho lũ thơ-ấu kia để mai sau này thành đạt nên người có ích lợi cho nước nhà, cho xã-hội là một việc tối trọng, ta nên một lòng một dạ với nghề của ta; sao cho một ngày một sáng-suốt thêm lên, nhà nước sẽ ban ơn khen, rong học-giới ta cũng được tiếng. Nơi nào ta đã ở cũng được lắm học-trò và qua mọ chúng đều thật có lòng qui-trọng yêu-mến ta lâu dài, trong cách giao-thiệp ta càng phải khôn khéo lắm nữa. Đây kỳ giả xin kể một việc này: mình mới về dạy ở làng nào, đi đường gặp mấy ông kỳ-mục trong làng vì chưa rõ chữ-nghĩa của các ông thế nào đã chào hỏi, hay chưa kịp chào trước thì các ông kỳ-mục ấy sinh ra mặt ra mối ác-cảm đối với mình ngay. Ấy thường vì việc nhỏ mọn như thế mà cái lợi to của mình đối với nhân-quần xã hội là sự giáo-dục có phần thiệt - thòi, các ngài nên ân ở theo cách nhún-nhảo, nhưng nhún-nhân một cách tinh khôn; nhất là đối đãi với mọi người nên có cẩ tắt đành nếu thì càng đắm thắm thêm ra. Như ở ta, mất hay gần trong một vài năm nữa, lại chẳng phải đặt thêm lớp học xin thêm thầy dạy hay sao.

Sĩ-Thành Phạm-bá-Luyện

MỘT CÁI TỤC NÊN BỎ

Đàn bà nuôi con thường có cái tục ra con cho nó ngủ đi hoặc cho nó khỏi khóc. Cái tục ấy thực là trái với sự vệ-sinh con trẻ.

Ta thử xem loài vật nuôi con, có giống nào ru con không. Con trẻ khóc là vì nó có một sự khẩn-nhu gì không được thỏa-mãn, hay trong mình nó có cơ quan nào bị đau đớn. Vậy phải tìm mà trừ đến cái gốc sự khó chịu hay sự đau đớn, thì tự-khắc trẻ không khóc nữa. Còn muốn cho trẻ nó ngủ, thì chỉ bắt nghàn-ngao mấy cân sữa nó đi tại, thì nó ngủ ngay, chẳng cần phải ru cho nó một người làm gì.

HÀI ĐÀM

Một câu đố

Có người đối câu chiết truyện Kiều mà đố rằng: « *Rằng trên ghế ngự anh là có cây một thước, có hoa bốn mùa* » là cái cảnh gì mà cảnh của nhà ai? Vậy xin trả lời:

« *Cây một thước* » là cái đọc lều, mà « *hoa bốn mùa* » là cái đèn, thế thì là cái cảnh của các ông nghiện.

Cường-sỹ

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn giải đáp vào mục pháp-luật của quí-báo cho tôi một việc như sau này:

Tôi có người bà con tên là . . . có nợ tiền bằng cớ thì T. là 12$ 00, tôi hôm thị T. đến đòi, người bà con tôi có lời khất từ tế, thị T. nhất định không nghe, lại đem lời thô-bỉ thống mọ thậm tệ và đe rằng: nếu không giả ngay, sau sẽ cho người đánh chửi. Hôm sau người nhà tôi có làm đơn trình Cẩm, đại-khái nói rằng: « tôi có nợ thị T. 12$90, hôm đến hỏi, tôi có lời khất tử-tế, thị T. không nghe chửi bới tôi, lại đe sau còn cho người đến đánh chết nữa; vậy tôi có lời trình quan lớn biết cho, sau có ai lôi thôi, thị T. phải chịu trách-nhiệm ».

Ông Cẩm xử phạt thị T. 0$ 80, rồi đưa cho người nhà tôi cái giấy nói rằng: hôm trước 26 giờ phải giả nợ thị T. 12$90, và phạt 5$ 94 tiền phí-tổn giấy bút.

I. Thị T. không có đơn thưa nợ mà sở Cẩm lại xử như vậy có phải không?

II. Người bà con tôi có thể kiện ông Cẩm xử trọc như thế không?

III. Mà kiện thì do Nam-án hay Tây-án?

LỜI ĐÁP. — Không có lẽ người chủ nợ không nhờ ông Cẩm đòi số nợ ấy mà ông Cẩm lại tự tiện đòi hộ, khác là người chủ nợ có đến nhờ ông Cẩm đòi số tiền 12$90 ấy mà người nhà ông không biết đó thôi. Song ông Cẩm đòi đây là *lấy cái tư-cách làm thừa-phát-lại* (huissier) mà hỏi nợ hộ, chứ không phải là sở Cẩm có quyền xử như Tòa án được, vậy thì việc trả hay không trả là tùy người mắc nợ, chứ bắt tất phải theo như giấy thôi đốc đó là giục người nhà ông trả nợ đó thôi; không phải là ông Cẩm xử trọc gì người nhà ông đâu vì ông Cẩm không có quyền xử đoán, vậy thì không kiện ông Cẩm vì sự ông ấy hỏi nợ hộ được. Còn như số 5$ 94 ông Cẩm đòi là tiền lệ phí, ở tờ không phải là tiền phạt. Nếu người nhà ông cho số ấy là nặng quá thì có phép xin Tòa án xét xem tiền ấy có đúng với lệ phí giá mục pháp-luật đã định hay không.

Ph. h-L.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẤM LÒNG THÀNH KÍNH ĐỐI VỚI MỘT NHÀ BÁC HỌC

Ông Camille Flammarion, là một nhà thiên-văn học trứ danh nước Pháp mới đây tạ thế ở đài thiên-văn Juvisy, là nơi sinh thời ông thường thức hàng biết bao đêm để quan sát về các tinh-tú. Đài ấy của M. Méret ở Bordeaux, là một người rất nhiệt thành về khoa thiên-văn, rất kính phục ông Flammarion, mà lại rất tình thân hoà đồng, và hay làm thơ nữa tặng ông đấy.

Về cái đài thiên-văn ấy, ngày ông Flammarion ăn mừng sinh nhật năm 80 tuổi, có kể chuyện như sau này:

Năm 1882 tôi có tiếp được một bức thư văn văn của một người ở Bordeaux tên là M Méret gửi cho tôi. Bức thư ấy dài bốn trang, toàn những lời xưng tụng tôi quá đáng. Nhưng tôi không có thì giờ đọc đến hết, mà cũng không có thì giờ mà đáp lại. Về sau lại tiếp được ba bức thư nữa mà những bức sau này tôi cũng không đọc. Trong mấy bức thư ấy, liếc qua một cái, thì bức nào cũng có câu sau này: « Tôi nay đã già, mắt hầu lòa không trông thấy gì nữa. Hay là ông muốn để tôi chết, mà cũng không được thư ông trả lời hay sao? Người lục-sự văn khế làm chúc thư cho tôi, giục tôi mãi về việc cái nhà tôi xin tặng ông ấy. Xin ông trả lời cho tôi biết là ông nhận cái nhà hay không. » Sau tôi muốn cho xong việc mới giả lời rằng bằng lòng.

Tin sau cùng

Chiến sự ở Maroc

Tại Maroc, các đội quân luân chuyển đánh đuổi địch-quân ở các miền Bắc, và Đông-bắc, các đội ấy đánh địch-quân, thả bom kiên-cố trong núi Azjen. Bộ binh, và tàu bò đánh một trận bất thình lình, địch quân rối loạn bỏ các đồn trại mà chạy, bỏ lại sáu chục cái tử thi.

Đại-tá Grand bị thương, nhưng bệnh-tình đã khá.

Cái chánh sách nước Pháp ở Viễn-đông

Ông Léon Archimbaud có viết một bài báo đề đầu là « Nước Pháp phải có một cái chánh sách đối với việc Trung-hoa » Trong bài ấy, ông bàn nên đặt một bộ tổng ủy viên ở Thái-bình-dương, thuộc quyền cả quan tổng trưởng bộ ngoại-giao, lẫn quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa. Các đại-biểu của nước Pháp ở Viễn-đông và cả quan Toàn-quyền Đông-pháp, trong việc giao tế với các nước lân bang cũng ở dưới quyền bộ ấy. Ông Archimbaud nói lên một tổng ủy-viên như thế thì ở Viễn-đông nước Pháp mới có thể có một cái chánh sách liên-tiếp, và cương quyết được.

Ông Claude Maitre tạ thế

Ông Claude Maitre, chủ nhiệm tạp chí Revue du Japon et de l'Extrême Orient, nguyên chánh giám đốc trường Bác-cổ Hanoi tạ thế

Tàu Jules Michelet ở Saigon

Tuần dương hạm Jules Michelet tới Saigon sáng hôm nay, tàu ấy ở Pháp sang. Tàu ấy sẽ thay tàu Jules Ferry chỉ huy đội hải thuyền ở Viễn-đông. *(Indopacifi)*

MẤY TÊN CƯỚP ĐI TÀU BAY ĐẾN CƯỚP MỘT NHÀ NGÂN-HÀNG

Một hôm, cư-dân ở Lincolnsville, thuộc về xứ Kansas (Mỹ châu), thấy một chiếc tàu bay bay là là ở trên thành-phố ấy, lượn đi lượn lại mấy vòng trên không binh như muốn tìm chỗ đậu, rồi sau đậu xuống vạt đất ở trước nhà ngân-hàng thành phố ấy.

Hai người ở trên tàu nhảy xuống, rẽ bọn người xem ra, đi thẳng vào nhà ngân-hàng. Một người giơ súng dọa những người làm việc phải ngồi yên, còn một người thì đi thẳng vào tủ bạc, lấy sạch bạc bỏ vào túi

Lấy bạc xong rồi, hai người lại cứ nghiễm-nhiên ở nhà ngân-hàng ra, chẳng khác gì những người xưa nay vẫn đến gửi bạc hay là đổi bạc ở nhà ngân-hàng vậy. Bước lên tàu rồi vặn máy và vù bay lên.

Khi người làm việc trong nhà ngân-hàng tỉnh hồn lại, hô hoán lên, thì tàu bay đã cao bay trên trời rồi.

Sở cảnh-sát xứ Kansas được tin báo, lập tức cho hai chiếc tàu bay đi đuổi bắt. Chẳng biết cái cuộc bắt cướp trên không ấy rồi kết quả ra thế nào.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	31 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11	10
nhì	10	65
ba	9	55
Thóc hạng nhất	6	47
Bắp ngô	6	40

Giá bạc — Kể từ ngày 5 Août 1925, giá bạc ở kho Nhà nước định là 11f 88

Thị giá quốc trái. — Ngày 4 Août 1925: 57,00. — 57,00. — 47,75 47,00. 70,50

Tin tàu. — Tàu *Azay-le-Rideau* mang thư sang Pháp trừ những thư từ và bộp có khai giá không kể đến thứ bảy 8 août hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Saigon và sang Pháp

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm 7 août.

Tàu *Songbo* đến ngày thứ sáu 7 août hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 6 août.

Tòa án Đại hình. — Như lời bản-báo đã đăng trước, nay đã có nghị-định quan Chánh tòa Thượng-thẩm định vụ án Đại-hình thứ ba trong năm 1925 vào ngày từ thứ hai 14 septembre hồi 8 giờ sáng và cử quan cố-vấn Trédon làm chánh hội-đồng, hai quan cố-vấn Paul và Dupré làm phụ thẩm.

Những gian hàng ở hội chợ, sẽ bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet sau.

Trong ngạch cai-trị. — M. Lesterlin quan cai-trị hạng nhất ngạch Đông-pháp nghỉ giả hạn không lương từ ngày 1er mai 1924 thì nay theo như đơn xin lại được nghỉ thêm một hạn 6 tháng nữa.

M Bussière Albert, quan cai-trị hạng nhì, chủ tỉnh Sadec, nay đổi đi Mỹ-tho, thay M. Renault quan cai-trị hạng nhì về nghỉ.

M. Petit Adrien, quan cai-trị hạng ba, hết hạn nghỉ, nay đổi đi chủ tỉnh Sadec thay M. Bussière quan cai-trị hạng nhì đổi đi nơi khác.

Một cái nạn gớm ghê ở sở Vô-tuyến Bạch-mai. — Sáng thứ hai mới rồi hồi 7 giờ rưỡi ở sở Vô-tuyến Bạch-mai có xảy ra một cái nạn rất ghê gớm. Số là sở Vô-tuyến có giao cho M. Ng-Triệu là thư-ký coi ba người cu-li nối thêm một sợi dây đồng to dài ước 100 thước lên cột sắt cao 120 thước; ở dưới sợi dây ấy cách độ con sào thì có đường dây điện 3000 *volts* trên nhà máy đèn truyền xuống nhà máy Bạch-mai. Hai người cu-li thì ra chân cột sắt 120 thước nới dây xuống, còn một người nữa tên là Tiến thì cùng với M. Triệu ở cửa phòng thí nghiệm kéo dây xuống. Lúc đóng dây xuống thì không sao cả, sau khi M. Triệu cho thêm dây vào rồi thì tên Tiến giữ đầu dây dưới như là cầm một cái dây điện vậy, rồi hai người cu-li kia kéo dây từ từ lên. Nếu sợi dây ấy mà thẳng thì vô sự, song khi kéo dây lên gần hết, còn độ vài chục thước nữa thì sợi dây hơi rối một khúc, giá cứ thong thả kéo dần xuống thì không sao, song Tiến lỡ buông cái dây ra rồi vội-vàng nhảy bổ vào để gỡ chỗ dây rối, không ngờ khi đó sợi dây đụng vào dây điện mà gẫy cong queo, chỉ kêu được một tiếng thì chết ngất đi. Lúc ấy M. Triệu liếc trông lại thì ra sợi dây chúng đè lên trên dây điện 3000 *volts* mà làm Tiến chết. M. Triệu sẵn có cái thước đo bằng gỗ ở tay gạt cái dây kia ra ngay thì cũng bị điện giật ngã ra, may mà dây gạt được. Cũng may mà khi ấy hai người cu-li kia trông ra rằng thấy cái thảm kịch ấy vội kéo dây lên ngay, chứ không thì có lẽ M. Triệu cứu Tiến rồi vướng dây mà cũng bị hại theo.

Ngay lúc đó các viên chức Tây Nam ở đấy khiêng Tiến vào phòng thí-nghiệm hết sức cứu chữa, sau lại thêm có hai ông y-khoa bác-sĩ Pháp đi đến cứu, giở hết phương-pháp mà cũng không chữa được. Viên sen-đầm ở bên đồn đã sang làm giấy khám biên ngay. Đến chiều vợ con và người nhà mới đến nhận xác. Nghe rồi sở Vô-tuyến có cho xe ô-tô đưa xác về tận quê quán rất tử-tế.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32 dây nói số 236

5301.

Cuộc xe đạp mới rồi. — Tối thứ bảy vừa rồi, gặp được hôm trăng trong gió mát, nên trên trường xe đạp người đến xem đông quá, đến nỗi trong vòng đã bắt đầu thi rồi mà ngoài cổng người xem vẫn chưa vào hết.

Số dĩ như thế, một là tại mấy tuần lễ trước, trời cứ nhè vào tối thứ bảy thì mưa, thành thử cuộc thi cứ phải hoãn mãi; hai là tại có cuộc thi sau xe mô-tô (derrière motos) của những tay nhà nghề giỏi như Bernard Bồng, Cồng.

Chương trình thi trước hết, mở cuộc thi cho người Annam làm hai lần, mỗi lần 6 vòng.

Kết cục thì:

Mão nhất, Cán nhì, Hợi ba. Mão và Cán xem chừng « gối khá », nếu chịu khó tập, một ngày kia thi với người Tây chưa chắc đã là thua.

Kế đến cuộc của bọn Mégy Descormes và Marc Jean Gilles tức đuổi nhau gọi là thi kiểu Úc-đại-lợi (Australienne) cũng thi làm 2 lần, mỗi lần 12 vòng.

Kết cục thì bọn Mégy-Descormes thắng vì trong 2 lần, lần nào mới chạy có 8 vòng đã đuổi kịp được bọn Marc Jean Gilles.

Rồi đến cuộc thi của những người thuộc về hạng nhì (2e catégorie) và hạng ba (3e catégorie).

Thi 2 lần, mỗi lần 15 vòng.

Trong cuộc này cả thảy có 8 người thì 7 người Tây và 1 người ta là Tiến.

Kết cục thì: Tiến nhất, Simon nhì, Grimal ba, Firmin tư rồi đến Leblanc.

Đáng khen Tiến mới 17, 18 tuổi mà khi vào vòng đến giờ thi với những người về hạng nhì hạng ba, thường hay chiếm lấy giải nhất, khiến cho ai đã đi xem đều phải để mắt đến, và mỗi khi Tiến thi xong thì đều được công chúng Tây Nam vỗ tay khen ngợi ran cả trong vòng.

Song cuộc vui nhất và ai ai cũng chú ý nhất là cuộc thi sau xe mô-tô (derrière motos) trong nửa giờ.

Người Tây thì có Bernard, người Nam thì có Bồng và Cồng.

Mới bắt đầu thi còn nhường nhau, sau thấy Cồng vượt, nên Bernard cố gắng sức đuổi. Trong khi Bernard và Cồng tranh nhau hơn kém thì Bồng chỉ dưỡng sức đánh giữ « thế thủ » là: theo cho sát.

Sau thấy Bernard « vật » không lại Cồng, thì bấy giờ Bồng mới ra sức, trước « vật » được Bernard, sau vượt được Cồng.

Những lúc này xe mới thật là vui mắt, là ba cái xe trong khi sổ « giấn » thì cứ nghiêng đi mà vùn vụt sát nhau ở những chỗ lên dốc xuống dốc, tưởng những người đứng xem ai cũng phải rùng mình.

Kết cục thì Bồng nhất, hơn Cồng 60 thước mà hơn Bernard 2 vòng (666 thước)

Tính ra có trong nửa giờ mà Bồng chạy được 22 km 060! Tài không?

Cồng mới bắt đầu thi *derrière moto* lần này là lần thứ hai mà chỉ kém Bồng có một tí, chắc chẳng bao lâu sẽ là một tay đối thủ đáo để của những nhà thiện-nghệ.

Sau cùng đến cuộc thi 60 vòng (20 km) mở cho tất cả ba hạng nhất, nhì, ba. Cứ 10 vòng lại thưởng riêng cho những người nào vượt được lên đầu.

Phần nhiều các giải thưởng ấy về tay những người Tây như là Mégy, Descormes và Marc giật được cả. Chạy được độ 40 vòng thì Mégy và Cồng ngã, Mégy bị thương xoàng, có Cồng thì đau quá mê đi mất 20 phút mới dần dần tỉnh lại, nhưng cũng may không việc gì.

Kết cục thì: Descormes nhất, Bồng nhì, Marc ba, Tiến tư, Bernard năm, Grimal sáu.

Nói tóm lại cuộc đua xe đạp này cũng là vui, tưởng ai đã đến trường được cũng không đến nỗi phải phí thì giờ trước ngày hưu hạ.

Hội xe đạp lại nhờ bản báo đăng rằng kỳ thi mới rồi có người hai lần ném đá vào những người thi, may mà không tin ai cả, nhưng cũng sợ e rằng nguy hiểm được, những người làm bậy như thế nếu bắt được thì có thể bị trọng-phạt. Vậy hội xe đạp mong rằng từ nay trở đi không ai còn gây ra những sự như thế nữa.

Tối thứ bảy sau hồi 9 giờ lại có cuộc thi nữa.

MUỐN bán một cái nhà gác kiểu Tây, số 14, phố Bạch-mai. Đất rộng 720 thước vuông Hỏi ở đây.

AU CINÉMA TONKINOIS

16, rue des Éventails, Hanoi

Chương-trình từ ngày thứ sáu 7 Août đến ngày thứ hai 10 Août 1925

Một cái phim đẹp tại các xứ có tuyết:

ĐỨA CON CỦA MỘT NGƯỜI LÀM NGHỀ ĐÁNH CẠM

Chia làm 5 phần

Nhiều cảnh đẹp mùa đông ở Alaska

Một cảnh về cuộc sinh-hoạt khó-khăn của bọn làm nghề đánh cạm

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời bá cáo để quý-khách biết rằng, vì công-ty bận về công-việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô tô nữa. Song công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo — Magnéto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải tháo sẵn ra đế, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của công-ty số 69 phố Francis Garnier.

Quan Đốc-tơ Li-Cô-Man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gia, số nhà 33, Hanoi, dây nói 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người ốm, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, rue Paul-Bert, Hanoi

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ 0$90

Cuộc rước đèn. — Cuộc rước đèn tối thứ hai mới rồi, vì mưa mà không thành, tối nay hoãn đến thứ hai 10 août. Các đường phố đám rước đi qua vẫn theo như các đường phố đã nói trong số báo trước.

Ngạch quan lại. — M. Bùi-bằng-Đoàn tri-phủ hạng nhất tại phủ Nghĩa-hưng (Nam-định) nay tạm đổi về Hanoi giữ một cái chức-vụ đặc-biệt.

M. Trần trọng Triết tri phủ hạng nhất thương-tá tỉnh Nam định nay tạm đổi đi phủ Nghĩa-hưng trong khi M Bùi bằng-Đoàn đi vắng.

Sở Tài chính. — M. Ngô-gia-Tể, tham-tá hạng tư tại sở Tài-chính để tùy thuộc quan Khâm-sứ Ai-lao bổ-dụng theo như nghị-định ngày 17 juin 1924 thì nay lại thuộc về ngạch cũ.

Thi vào sở Bưu-điện. — Độ trước sở Bưu-điện có bá cáo tuyển những người có bằng thành-chung Pháp-Việt hay bằng Cao-đẳng tiểu-học Tây (B E.P.S) vào ngạch ấy không phải thi, sau vì số người tình-nguyện nghe đâu không được mấy cho nên sở ấy lại định đến tháng một này thì mở một kỳ thi cho những người không có văn-bằng gì được ứng thi. Khi nào được tin ấy sẽ đăng báo sau.

Cái nạn ô-tô. — Hồi gần hai giờ chiều 2 août vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 846 của M. Mathieu, nhà số 41 đường Henri Rivière do Ng-văn-Tín, 29 tuổi ở số 18 đường Armand Rousseau là người không có văn bằng vặn máy ô-tô cầm máy, khi đi qua đường cửa nhà la-ga hàng Cỏ thì đụng phải một chiếc xe cao-su số 2.4 Xe cao-su bị gãy cả hai bánh và phu xe là Tạ duy-Rục thì bị trọng thương.

MỚI CÓ, LẠI BÁN CHỊU

Các thứ tủ sắt dựng bạc, đủ các thứ kiểu lớn nhỏ, khóa kín, có combinaison, bán chịu được trả tiền làm nhiều hẹn. Xin mời đến hay là viết thư về hỏi nhà « LA PERLE » 11 và 13, phố Tràng-thi (Rue Borgnis Desbordes) Hanoi.

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi

Rất hay!!! Rất vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai hồi

Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem

Phim ảnh trinh thám!!!

Phim ảnh trinh thám!!!

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Số 6251

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lại trỏ *Châu uyên* và *Châu-nhuận* mà bảo rằng:

— Hai người này là quán-quan ở *Đăng-châu* đi tiễn tôi đây!

Chúc triều-phụng cùng ba người con đẫu có thông-minh thật, nhưng thấy hắn đi có gia quyến, và có các đồ hành-lý cùng xa-trượng nhân-mã. Và lại là em *Loan-đình ngọc* giáo-sư thì còn nghi ngờ gì nữa, cứ việc mổ lợn giết trâu, đặt tiệc để mà khoản đãi.

Mọi người ăn uống ở đấy trong hai ngày, đến ngày thứ ba, bỗng nghe báo rằng:

— *Tống giang* lại đem quân đến đánh.

Chúc-bưu nói:

— Tôi xin cưỡi ngựa ra, bắt cho được thằng giặc ấy.

Nói xong, truyền quân mở cửa, hạ cầu treo xuống, đem hơn một trăm kị binh tiến ra, trông thấy có một toán quân độ năm trăm người, một tướng cưỡi ngựa đi đầu lưng đeo cung tên, tay cầm ngọn giáo, tức là *Tiểu-lý-quảng Hoa vinh* đó.

Chúc-bưu thúc ngựa giơ giáo xông vào đánh *Hoa-vinh*, *Hoa-vinh* cũng thúc ngựa đón đánh. Hai bên giao chiến ở trước *Độc-long-cương* độ vài mươi hợp mà chưa phân thắng bại. *Hoa-vinh* giả cách thua chạy *Chúc bưu* giục ngựa đuổi theo.

Phía sau có người nhận biết *Hoa-vinh*, liền bảo *Chúc bưu* rằng:

— Tướng quân phải phòng bị mới được, chớ nên đuổi theo, vì người này bắn cung giỏi lắm đấy!

Chúc-bưu nghe nói, liền quay ngựa lại, không đuổi theo nữa, rút quân về trại, lại đóng cửa kéo cầu, đứng trong trông ra, thấy *Hoa-vinh* cũng đã đem quân rút về đại-trại của *Tống-giang*. *Chúc-bưu* đến trước nhà khách, xuống ngựa bước vào để ngồi uống rượu.

Tôn-lập hỏi rằng:

— Tiểu-tướng-quân hôm nay ra trận có bắt được thằng giặc nào không?

Chúc bưu nói:

— Trong toán giặc có một người tên gọi *Tiểu lý-quảng Hoa vinh*, sang-pháp cũng khá. Hắn giao chiến với tôi được hơn năm mươi hợp thì vội-vàng bỏ chạy. Tôi toan đuổi theo thì quân-sĩ có kẻ biết mà bảo tôi rằng « Hắn bắn cung giỏi lắm đấy! » Vì thế tôi không dám đuổi nữa, phải rút quân về đây.

Tôn-lập nói:

— Tôi dẫu bất tài, nhưng ngày mai nếu có ra trận, tôi sẽ xin bắt giúp mấy thằng giặc.

Trong khi uống rượu, *Tôn-lập* lại bảo *Nhạc-hòa* hát mấy bài nghe, mọi người đều lấy làm vui vẻ tiệc mãi đến tối mới tan. Qua ngày thứ tư, vào hồi giờ Ngọ bỗng lại có người vào báo rằng:

— *Tống giang* lại đem quân đến trước trang-môn.

Ba anh em *Chúc long*, *Chúc-hổ* và *Chúc bưu* đều mặc áo giáp đi ra trước cửa, vẳng nghe ở phía xa xa có tiếng trống chiêng nổi trống, cờ bay phấp phới, đã rèn thành trận-thế, trông rất nghiêm.

Chúc triều-phụng ngồi ở ngoài trang môn, tả có *Loan đình ngọc* bên hữu có *Tôn* đề-hạt. Ba anh em *Chúc long Chúc hổ* và *Chúc-bưu* cùng mọi người về bọn *Tôn lập* đều đứng ở hai bên cửa Bồng trông thấy trước trận về bên *Tống-giang* có *Báo-tử-đầu Lâm-xung* cất cao tiếng lên mà ái mắng.

Chúc-long nóng-nảy truyền hạ cầu xuống, rồi cầm giáo lên ngựa đem hai trăm quân reo hò tiến ra. *Lâm-xung* giơ cái bát-xà mâu cùng *Chúc long* giao-chiến, ước độ hơn ba mươi hợp chưa phân thắng bại thì hai bên bỗng nghe hiệu thanh-la, đều quay ngựa về.

Chúc hổ nổi giận, cầm đao lên ngựa, chạy ra trước trận mà quát to lên rằng:

Tống-giang đâu! Ra đây cùng ta quyết chiến!

Nói chưa dứt lời thì trong quân *Tống-giang* bỗng có một tướng cưỡi ngựa tiến ra, tức là *Một già-lan Mục-hoằng*. *Mục hoằng* cùng *Chúc-hổ* giao chiến đã hơn ba mươi hợp, lại chưa phân thắng bại.

Chúc-bưu thấy vậy, cũng hầm hầm nổi giận, cầm giáo lên ngựa, đem hơn hai trăm kỵ-binh tiến ra. Trong quân *Tống-giang* có *Bệnh-quan-sách Dương-hùng* cưỡi ngựa cầm giáo ra đánh nhau với *Chúc-bưu*.

Tôn lập trông thấy hai toán đều giao-chiến ở trước mặt trận, không thể nhịn được, liền gọi *Tôn tân* lấy áo giáp mũ-trụ đem đến. *Tôn lập* đội mũ mặc áo, cưỡi con ngựa ô-chùy, cánh tay đeo cái roi sắt đốt trúc mắt hổ, cầm giáo tiến ra.

Trong *Chúc-gia-trang* nổi hiệu thanh-la, *Tôn lập* thúc ngựa ra đứng ở trước trận. Bên đội quân *Tống-giang* thì có *Lâm xung*, *Mục-hoằng* và *Dương-hùng* cũng đều cưỡi ngựa ra đứng ở trước trận.

Tôn-lập vừa thúc ngựa vừa nói:

— Để tôi bắt sống mấy đứa cho mà xem!

Khi ra đến trước trận *Tống-giang*, *Tôn-lập* dừng ngựa lại mà quát hỏi rằng:

— Trong quân giặc chúng bay có tay nào võ-nghệ giỏi, dám ra quyết-chiến cùng ta chăng!

Trong đội quân *Tống-giang* nghe tiếng nhạc kêu sang sảng, có một tướng cưỡi ngựa bước ra. Mọi người nhìn xem ai thì tức là *Biện-mệnh-tam lang Thạch-tú*.

Thạch-tú giao chiến cùng *Tôn lập* được năm mươi hợp thì *Tôn-lập* lừa miếng cho *Thạch-tú* xốn vào, rồi sẽ cắp *Thạch-tú* ở trên mình ngựa lôi xuống, đem thẳng về trước cửa trại.

Tôn-lập buông *Thạch-tú* xuống đấy mà quát to lên rằng:

— Trói cổ nó lại!

Quân-sĩ xúm lại bắt trói *Thạch-tú*. Ba anh em họ Chúc đuổi đánh đội quân của *Tống-giang* phải chạy tán-loạn rồi cũng quay ngựa về trại. Khi về tới nơi, mọi người trông thấy *Tôn lập*, đều đứng chắp tay có ý kính-trọng.

Tôn-lập hỏi rằng:

Cả thảy bắt được mấy thằng giặc rồi?

Chúc-triều-phụng nói:

Lúc đầu bắt được một đứa tên gọi *Thời-thiên*, về sau bắt được một đứa đến do-thám tên gọi *Dương lâm*, lại một lần bắt được đứa nữa tên gọi *Hoàng-tín*. Nàng *Nhất-trượng thanh* cũng bắt được một đứa tên gọi *Vương-nụy-hổ*. Trong khi ra trận, lại bắt được hai tướng tên gọi *Tần-minh* và *Đặng-phi*. Ngày nay tướng-quân lại bắt được *Thạch tú*, chính là một đứa khi trước đã đốt mất một cái tửu-điếm của tôi. Cả thảy là bảy đứa vậy.

Tôn-lập nói:

— Chớ giết một đứa nào cả! Cứ làm bảy chiếc tù-xa bỏ vào, cho cơm rượu ăn uống tử-tế, đừng để chúng gầy mà trông không được. Sau này bắt được *Tống-giang*, sẽ cùng giải về *Đông-kinh*, khiến cho thiên-hạ phải khiếp sợ cái danh-tiếng « *Chúc-gia trang tam kiệt* ».

Chúc-triều-phụng cảm tạ mà rằng:

— Ngày nay may được đề-hạt giúp cho thì đảng giặc *Lương-sơn-bạc* tất phải tiêu diệt.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bồ-đào:
« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình vẽ nhiên in ra đây, cậu không phải có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ 9, ... Nội-sắc phong ... phê rằng:

Nhiều năm đặt được phong của MONTÈS ... ông, ... chế nên một thứ rượu bổ đã từng người dùng qua rất hay đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho ... được phong chữ ... thanh giá.

Khâm thử.

[illegible]

• Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

• Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Bài xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Hiệu kim-hoàn

昌進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, ... đúng tuổi. Các ngài chiếu cố tới sẵn sàng xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

BÁN GỖ:

Lim, gụ, tạp đủ các sắc, ván sàn, giui nhà, than cải và than mỏ,

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi tại hiệu **Nguyễn-đức-Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4, téléphone Nº 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone Nº 389.*

Hà-đông: *Gare Thương-lưu số 1.*

Ngạch Thương-chính. — M. Ng-trung-Biểu, thư-ký thương hạng hạng nhất ở Saigon nay đổi sang Cao-mên, thay M. Ng-v-Nhanh.

M. Ng-văn-Nhanh, thư ký hạng ba ở Soai-riêng, (Cao-mên) nay đổi về Nam-kỳ.

M. Lý ngọc-Định, quản hạng nhì và M. Ng-sĩ-Lương, thị dịch hạng tư, nay được đi theo quan chánh thương-chính vào Saigon.

M. Đinh-văn Ngu, được bổ làm lính thương-chính tập sự thay M. Hoàng văn-Chung thị dịch hạng ba về nghỉ.

MM. Ng-Nhân, Trần-văn-Toàn và Lê-đoàn-Đễ lính thương chính tập sự nay được thăng lên hạng nhì.

M. Ng-quang-Vàng, thư ký hạng ba ở Hong-chong (Hà-tiên) được nghỉ 10 ngày ở Phước-hải (Bà-rịa).

MM. Tạ-văn-Ngạch ở Thượng-lý, Ng-văn-Thốc ở Lạch-trường (Thanh-hóa) và Ng-văn-Đính tức Ke mới bổ, đều đổi về Haiphong.

M. Trần-văn-Điền ở Haiphong đổi đi Thượng-lý, M. Hoàng-văn-Tài ở Bạch-hạc đổi đi Lạch trường.

M. Ng-văn-Tơ, thư ký hạng nhì ở Diêm điền (Thái-bình) được nghỉ 5 tháng 15 ngày ở Hải-dương.

M. Ng-văn-Chúc, thị dịch ở Haiphong nay đổi đi Phủ-lữ (Phủ-nghĩa).

M. Hoàng-văn-Phùng, thị-dịch ở Tà-lùng, nay đổi đi Thất-khê.

M. Hoàng-hữu-Tư tức Hoàng-q-Sắc Kim thị-dịch ở Thất-khê, nay đổi đi Tà-lùng.

M. Chu-văn-Xích vừa hết hạn nghỉ và M. An-văn-Trước, lính thương-chính ở Vạn-hoa, nay đều đổi về Haiphong.

M. Đỗ-văn-Khoát, thị dịch ở Yên-bay, nay đổi đi Vạn-hoa.

M. Ng-văn-Cơ, phó quản ở Haiphong, nay đổi đi Yên-bay.

M. Ng-Thục thư ký hạng tư ở Haiphong, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

Ngạch tư pháp. — M. Trần-văn-Thìn, thông-ngôn hạng ba, tòng sự tại tòa án Hòa-giải Vientiane (Ai-lao) được nghỉ giả hạn 6 tháng, lĩnh nửa lương.

M. Đặng-trần-Tuấn, thông-ngôn tòng sự tại phòng dịch-án Hanoi đổi đi tòa án Hòa-giải Vientiane (Ai-lao) thay M. Trần-văn-Thìn.

Ngạch cô đỡ. — Cô Đặng-thị-Sen cô đỡ thực-tập hạng tư tại Thái-nguyên nay được nghỉ giả-hạn ba tháng lĩnh nửa lương.

Ngạch khán-hộ. — M. Nguyễn-v-Trung khán-hộ tạm thời tại nhà thương Tuyên-quang đã thi đỗ ngày 26 août 1924 thì nay được bổ khán-hộ tập-sự tại nhà thương Hanoi thay M. Đoàn-B...

Tòa Nam-án. — Ng-kim-Thụy, thừa phái hạng năm tại Bắc-ninh nay bổ vào giúp việc tòa Nam-án đệ nhị-cấp tỉnh ấy.

Lương tương hoán-cải. — M. Ng-thế-Ton thư-ký hạng năm tại Hà-đông và Ng-xuân-Tam ở Kiến-an được phép đổi lẫn cho nhau.

Đèn điện tắt. — Quan Đốc-lý có lời bá cáo để công chúng biết rằng vì máy điện hỏng, nên ngày 4 và 5 Août từ 20 giờ đến 23 giờ, các giây điện về khu các phố hàng Bồ, hàng Bông, hàng Buồm phải cắt điện.

Vớt được xác. — Hồi 7 giờ sáng ngày 3 août, người ta vớt được một cái xác người đàn-bà ở ngoài sông Cái chỗ bên trên đầu hàng Mắm chạy ra. Người đàn-bà này xem chừng độ ngoại ba mươi tuổi, không biết căn cước là ai, xét ra thì hình như đã bị ngâm nước đến mười hôm rồi. Đã cho khiêng vào nhà xác.

Mất ví tiền. — Lê-thái-Hanh, tức Thúc chính, 40 tuổi, số 36 phố Phúc-kiến, có trình rằng đánh mất một cái ví trong có đựng 12 đồng và 3 cái thẻ thuế thân.

Ăn cắp thỏ. — Phạm-văn-An tức Yên, Ng v Gi, Ng-văn-Nho, quán làng Vĩnh-phúc, huyện Hoàn-long, phạm tội ăn cắp bảy con thỏ nên đã bị bắt giam xét.

Việc đứa đầy tớ bất lương ở phố Cầu gỗ. — Việc này trong một số báo trước đã đăng, nay xét ra thì tên Cao văn Nguy quán làng Sam-kho, huyện Văn-giang, tên Ng-văn Hưng, quán làng Mậu-dương, huyện Kim-động, đều can vào việc thông đồng chứa chấp những đồ vàng bạc mà Cao thị-Cúc ăn cắp của chủ là Mme Ng-thị-Sán, 26 phố Cầu gỗ trước, nên những tên ấy đều đã bị bắt giam xét.

Toan ăn trộm chim bồ câu. — Ng-văn-Sơn, 49 tuổi, làm bếp ở nhà M. Fnot, số 4 phố Hàm-long, toan ăn trộm chim bồ câu của chủ, nên đã bị bắt giải ra tòa án.

Phạm-Chi, 42 tuổi, nấu bếp, ở ngõ Lém đường ... đúc lừa của chủ là M. Franchisseur, số 3 phố Mới một món hàng, nên đã bị giải ra tòa án.

VIỆC BẮC-KỲ

HA-ĐÔNG

Bắt rượu lậu. — Sáng ngày 12 tháng sáu ta vừa rồi, người ta thấy người sở thương-chính dẫn hai người mù, một người lành và một ít nồi a cơm bồng — nhiều nhất là các hạng nồi đồng ở ngã huyện Chương mỹ đi ra. Ai nom thấy cũng phải buồn cười, vì có ba người bị bắt rượu mà lại hai người mù!

Xuýt nữa thì vỡ chợ. — Cũng ngày hôm ấy, giữa lúc họp chợ đang đông ở chợ ở bến đò Mai-lĩnh, kẻ mua người bán đương tấp nập rộn ràng, thì ở một nơi góc chợ bỗng thấy ồn-ồn xôn xao, ai nấy đã tưởng là lại có ô-tô nào đè phải người chăng; đâu đó đã xôn xao như vỡ chợ, sau hỏi ra mới biết là chuyện xô xát gì của hai chó chăn ông lão kia bán hàng mít ở đấy với một người trong bọn người sở Thương-chính về bắt rượu trong An trang ra, nghe đâu rằng vì có ... say sưa gái gái gì đó mà gây nên chuyện; sau mọi người khuyên giải mới êm; chỉ thương cho một lão kia ngồi bán thuốc cam trẻ con ở cạnh đám xô xát nhau đó, có cái ô-kéo bày đến năm sáu chục cái lọ con đựng thuốc viên thuốc lễ đều bị người sở Thương-chính ấy trong cơn thịnh nộ bung ... tứ tung!

BẮC-NINH

Trận mưa quí báu. — Mấy hôm trời nắng dữ, các cánh đồng đều khô khan không đủ nước làm ruộng. Các nhà nông-gia đều lo về vụ mùa này không khéo lại bị hạn hán. Bỗng đâu tối hôm kia được một trận mưa suốt sáng, cánh đồng chan hòa những nước, những nhà nông đều vỗ tay mà lấy làm vui mừng cả.

Sơn đường. — Mấy hôm nay các đường cái trong thành phố đã bắt đầu sơn để xe đi cho khỏi bụi.

PHỦ-LÝ

Cướp. — Đêm hôm mồng 3 tháng sáu ta vừa rồi, có 6, 7 đứa côn-đồ lội qua ao vào nhà tên cựu Kinh ở làng Nha-xá tổng Mộc-hoàn huyện Duy-tiên chém đánh nhà chủ bốn người bị thương cướp lấy đồ vật tơ lụa rồi tẩu thoát. Tổng lý đến truy lùm thì thấy của quân cướp bỏ quên lại một cái giấy rằng là: *người xã Hoàn-dương kỳ ấy để kiện n...*, mà xã Hoàn-dương ông huộc về tổng Mộc-hoàn. Nghe đâu quan huyện đã về khám nhà chủ mất cướp rồi, và có đến xã Hoàn-dương xét hỏi về cái giấy rập của quân gian bỏ quên lại. Việc cướp này nếu quả có bắt được cái giấy của quân gian bỏ quên lại, thì chắc thế nào quan trên cũng có mối cứu xét được ra. K.

VIỆC KINH-ĐÔ

Thăng thưởng trong ngạch tòa sứ. — Ngày 18 juillet 1925, quan Khâm sứ Trung kỳ đã ký tờ nghị-định về việc thăng-thưởng cho các viên chức tòng-sự ngạch tòa sứ thuộc quyền Chánh phủ Bảo-hộ Trung-kỳ, kể từ ngày 1er juillet 1925.

Những viên-chức được thăng-thưởng có tên sau này:

A. — Ngạch thư-ký

Lên thư-ký thượng-hạng hạng nhất: M. Lê-ngọc-Mai.

Lên thư ký thượng-hạng hạng nhì: M. Nguyễn-Đạm.

Lên thư ký thượng hạng hạng ba: MM. Trần văn-Hướt, Huỳnh-tăng-Khiêm.

Lên thư-ký thượng hạng hạng tư: M. Bùi-quang Đinh.

Lên thư ký hạng nhất: MM. Ng-lương-Bình, Phạm-hữu-Chuẩn, Ng-xuân-Huệ, Trịnh đình-Đào.

Lên thư-ký hạng nhì: MM. Đài-thái-Hữu, Nguyễn-Đạm, Tôn-thất-Tập, Thiện quang-Tín.

Lên thư-ký hạng ba: MM. Đoàn-Nẫm, N.-Lượng, Ng-quang-Phúc, Lê-đình-Lư, Trương văn-Thông, Lê-Dõng, Ng quí Ái dit Lan.

Lên thư-ký hạng tư: MM. Nguyễn-trọng-Trinh, Nguyễn-Thống, Vũ-đình-Quý, Tôn thất-Tùng, Hồ sĩ-Quế, Ng-duy Dey, Trần-đình-Hòe, Lê-văn-Trực, Ng-Cẩn, Phan-v-Bá.

Lên thư ký hạng năm: MM. Trần-như-Lang, Ngô-Khương, Trần Điền, Banban Berr, Ung-Du, Bùi-Liêm.

B. — Ngạch Lục-sự

Lên Lục sự thượng-hạng hạng nhất: M. Nguyễn-phan-Lạc.

Lên lục-sự thừa-thu hạng ba: M. Trần Viên.

C. — Ngạch Tùy-phái

Lên tùy phái thượng-hạng hạng nhì: M. Hoàng thông-Đạo.

Lên tùy phái hạng nhất: M. Phan-Quan.

Lên tùy-phái hạng nhì: MM. Lê-Hữu, Lê Hữu-Lượng, Lê-v-U, Lê-huy-Nhiếp, Ngô văn-Định, Trần-Tường, Trần văn-Lạc.

Lên tùy-phái hạng tư: MM. Lê-xuân-Lai, Nguyễn-quang-Tụy, Đào-Sản.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Một chuyện om xòm. — Trước cửa nhà hai vợ chồng ông Tham kia ở thuê, có một cái nhà của một ông Tây có thợ đương làm; hồi một giờ trưa hôm kia trong khi ông Tham về thì thợ đục đẽo ồn rầm quá, nên bà Tham mới ra đứng trước cửa mắng bọn thợ, mấy người thợ về ... chủ thì bà vợ Annam ông chủ Tây vội vàng chạy đến sân mà cự lại. Rồi thấy ở trong nhà bà Tham có tiếng om xòm, ý đáng đôi bên phải giở võ cho nên một lúc, lại thấy cả phu-quân cũng đến tiếp cứu. Nghe đâu đôi bên đang bị vây xé và việc đã để công môn. X lai cảo

VINH

Đánh nhau chí mạng. — Tối hôm thứ ba trước có một đám đánh nhau dữ dội, tiếng la-ó, bốp, chai đập đánh ầm ầm, khiến cho hàng phố ai cũng phải rùng mình, không ai dám sấn vào can.

Hỏ ra chỉ vì hai bọn ô-tô tranh nhau hành-khách mà đến nỗi kẻ toạc tay, người vỡ đầu, sau mãi cảnh sát đến điệu các bác lên bóp nghỉ mới yên.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiền-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muôn cỏ.
Vũ-di một chiếm giai-kỳ.
Mạn phát nghìn rừng.
Sâm-Mậu đều khen mỹ-vị.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu cố mà mua cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang, và các sở đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hằng-mậu Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký. Thuận phát-tường, Thụy-ký-xương, Chợ sắt, Đồng-xương-long.
Hải phòng: Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiệu, Anh lợi.
Lạng-sơn: Chí-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiến-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyễn-cát-tường.
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Vạn minh, Lục-ký.
Bà-đồn: Vĩnh-phát.
Thanh-hóa: Cao thái.
Ninh-giang: Nguyễn-thái-xương.
Yên-bay: Bái lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
Số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Bản-hội có tiếp được thư của một vài ông hội-viên Sán-nhiên-đài ở các tỉnh gửi về hỏi rằng: « Có phải hội định cho bạn hát đi hát các tỉnh không? » Muốn khỏi phiền viết thư riêng từng ông một vậy bản-hội xin trả lời chung để các ngài biết rằng: Hội Sán-nhiên-đài thành lập ở tại Hanoi, đã tám chín năm nay rồi, bao giờ cũng ở Hà-thành chứ không có ý cho bạn hát đi hát dong các tỉnh.

Hội-đồng trị sự

Tối thứ tư 5 Août 1925

KIM-VÂN-KIỀU

(Hồi thứ I)

Tối thứ năm 6 Août 1925

BẠCH XÀ CẦM

Khen người trọn đạo hiếu trung.
Vì chưng ngộ cảnh bàn cung cho nên
Tích này có vai biến lận, phù trò rất là buồn cười.

成 Hiệp-Thành 協

Hiệu cơm tây Hiệp thành số 29 phố Bờ hồ (Bd Francis Garnier) từ khi có M. Chinh ở Pháp về làm quản-lý thì mở-mang hơn trước nhiều, mới thuê thêm một cái nhà lầu ở số 33 phố Gia ngư liền đấy để làm phòng trọ. Không đâu lịch-sự, sạch-sẽ, mát mẻ bằng! Có đủ phòng tắm và chỗ để xe ô-tô.

店旅樓酒法東

Giá bao cao, mua hàng rẻ
nên bán hạ giá, mới là buôn bán thật thà

NHÀ

HOTEL FRANCO-INDOCHINOIS

Theo giá tiền Tây, tạm tính hạ giá như sau này

Cơm Tây: mỗi bữa	0 $ 90
ăn cả tháng mỗi bữa	0 . 50
Khi đặt tiệc sẽ tính châm-chước	
Buồng cho thuê: mỗi ngày	1 $ 00
thuê cả tháng mỗi ngày	0 . 80
Buồng tắm: nước lạnh	0 . 20
tắm nước nóng	0 . 30
Buồng thợ cạo: hui đầu (sén tóc)	1 hào
cạo mặt (sén râu)	5 xu

HÔTEL ĐÔNG-PHÁP HANOI

77-79 — Route Mandarine — 77-79

(Phố hàng Lọng, gần nhà la gare Hanoi

TÉLÉPHONE Nº 535

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN:

Xe đạp và xe máy « Mô-tô » hiệu « TERROT » và « ALCYON »

Đồ phụ tùng các thứ xe đạp, xe mô-tô, xe ô-tô

Súng đi săn

hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

Kíp đến hiệu Cordonnerie DUC-LONG Sellerie 58 phố Tiền-Tsinh Hanoi mua bộ đồ xe khéo, kẻo có ngày nguy đến tính mạng vì ở đây có nhiều da mua tại PHÁP rất bền và đẹp

Catalogue Franco sur demande.

NÊU thấy ai mắc bệnh suyễn, bệnh ho thì nên bảo người ta dùng thuốc bằng bột, bằng điếu vấn (REMÈDE D'ABYSSINIE EXIBARD EN POUDRE, CIGARETTES).

Thuốc này hiệu các lương-y ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm. Mỗi năm chữa được hàng nghìn người khỏi bệnh.

Đổ bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì khỏi tức đờ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (CIGARETTES D'ABYSSINIE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái hàng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu.

Có bán tại: R. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.

Gởi bán tại { BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalus
chất: Salol
và chất: Croformine

Giá 1$80 một hộp

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận mà nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhạy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

• Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Chậu men trắng, miệng viền xanh, rộng 36 c/m	19 fr. 00
Mỏ đèn Matador, bằng đồng đánh bóng, 15 lignes, cả bấc.	21 fr. 00
Đèn nến, chân mạ kền, chụp 35 c/m.	16 fr. 50
Faitout men xanh, trong trắng, có quai và có nắp. 19 / 21 / 23 / 25 / 27 c/m	6 fr. 50 / 8 fr. 00 / 9 fr. 50 / 11 fr. 00 / 12 fr. 50
Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium. Cả bộ 14/30 c/m.	50 fr. 00
Cái Poêlon bằng alumin um có nắp, cán bằng aluminium 14 c/m	12 fr. 00
Cái monofiltre để đặt lên trên chén hay cái cốc. Có quai .	4 fr. 50
Chai bouteille isolante Mojic, ngoài bằng tôn sơn, trong bằng thủy tinh mạ bạc. Đựng được một lít	36 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)